

Temat: Zdanie pojedyncze i zdania złożone.

Cel: Przypomnisz sobie, co to jest zdanie pojedyncze i złożone. Nauczysz się zmieniać, zdania pojedyncze na złożone i odwrotnie.

Na lekcjach języka polskiego uczyłeś się, że w zdaniu pojedynczym jest tylko jedno orzeczenie, czyli jeden czasownik. W zdaniu złożonym możemy mieć dwa lub więcej orzeczeń. Wśród zdań złożonych wyróżniamy zdania złożone współrzędnie i podrzędnie.

Dzisiaj popracujesz na ocenę. Zadania wykonuj, zapisuj w czytelny sposób. Możesz zrobić zdjęcie zeszytu i odesłać, możesz też uzupełnić tę kartę na komputerze i odesłać.

Zad.1

Połącz w pary zdania pojedyncze ze złożonymi podrzędnie o tej samej treści. Wykonaj zadanie w dowolny, byle czytelny sposób.

zdania pojedyncze		z d a n i a z ł o ż o n e	
A	Proszę o pomoc.	1.	Oddam ci książkę, kiedy ją przeczytam.
B	Oddam ci książkę po jej przeczytaniu.	2	Odłóż słowniki tam, gdzie jest ich miejsce.
C	Pani wysłała ucznia do biblioteki po słowniki.	3	Książka, którą mi pożyczyłaś, jest bardzo ciekawa.
D	Z powodu deszczu odwołano zawody sportowe.	4	Przyjdę do ciebie, gdy odrobię lekcje.
E	Odłóż słowniki na miejsce.	5	Pani wysłała ucznia do biblioteki, by przyniósł słowniki.
F	Cieszymy się zwycięstwem ze	6	Proszę, abyś mi pomogła.

	zwycięstwa naszej koleżanki w turnieju szachowym.		
G	Przyjdę do ciebie po odrobieniu lekcji.	7	Cieszymy się, że nasza koleżanka zwyciężyła w turnieju szachowym.
H	Pożyczona od ciebie książka jest bardzo ciekawa.	8	Zawody sportowe odwołano, gdyż padał deszcz.

Teraz trochę trudniejsze zadania, ale na pewno dasz radę.

Zad.2

Podane zdania pojedyncze zamień na złożone podrzędnie, nie zmieniając sensu wypowiedzi. Pamiętaj o tym, że musisz wprowadzić drugie orzeczenie oraz o przecinkach.

Przykład

Właśnie otrzymałam zamówione książki. Zdanie pojedyncze
Właśnie otrzymałam książki, które zamówiłam. Zdanie złożone

Maciek przyprowadził zaufanego kolegę.
Powiedzcie o moich szansach.
Wytłumaczono mi bezsensowność takich działań.
Po miesiącu zaczęliśmy niecierpliwie oczekiwać na wiadomości.
Nadszedł czas powrotów.
Trudno jest tędy przejechać z powodu korków.
Przyjdziemy do was za zgodą rodziców.

Zad.3

A teraz odwrotnie. Zdania złożone podrzędnie zamień na pojedyncze.

Przykład

W wakacje w stolicy zamknięto wiele teatrów, gdyż mieszkańcy wyjechali na urlopy.
Zdanie złożone
W wakacje z powodu sezonu urlopowego zamknięto wiele teatrów. Zdanie pojedyncze

Posprzątała mieszkanie tak, jak poleciła jej mama.
Kiedy rozszalała się burza, schroniliśmy się w leśniczówce.
Wskazał mi na mapie miejsce, które było jego celem.

Domyślam się, że chłopak skłamał.
Nauczyciel poinformował uczniów, że w czerwcu pojedą na wycieczkę.

Przypomnienie

W tym roku nauczyliśmy się o imiesłowowych równoważnikach zdań, z których też warto korzystać. Byle umiejętnie.

Podmiot w zdaniu nadrzędnym i imiesłowowym równoważniku zdania musi być taki sam. Jeśli o to nie zadbamy, powstaną takie dziwolągi:

Jedząc śniadanie, zadzwonił telefon. (Telefony raczej nie jedzą śniadań.
Prawda?)

Jadąc tramwajem, przyszedł sms. (Ciekawe... Czy sms zajmował miejsce
siedzące, czy stał?)

Kolejne zasady:

– zgodność czasu wykonywania czynności (imiesłów współczesny), np. **Jadąc samochodem, słuchałam muzyki.**

– jeśli najpierw wykonana była jedna czynność, a dopiero potem druga, **stosujemy imiesłów uprzedni, np. Wróciwszy do domu, zjadłam obiad.**

Zadanie dla chętnych (dodatkowa ocena)

1. Podane zdania pojedyncze i złożone podrzędnie zamień na wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania.

Przykład

Gdy przeglądała listy, znalazła zaszuszoną różę.

Przeglądając listy, znalazła zaszuszoną różę.

Kiedy przeczytała list od przyjaciela, pogrążyła się we wspomnieniach.

Kiedy wracał ze szkoły, wstąpił do kolegi.

Po zjedzeniu obiadu pozmywał.

Powoli przewracał kartki podczas oglądania albumu ze zdjęciami.

UWAGA

W rozwiązaniu zadania 1 wystarczy, że połączysz cyfrę z literą np. 1B itp.

W zadaniach 2 i 3 zapisz tylko rozwiązania.

Termin wykonania 2.04.2020

Do tego czasu nie będzie zadań z polskiego, choć lekcje zdalne nadal będą Cię obowiązywać.

Jeśli napotkasz problem, skontaktuj się ze mną
wideram@sportosporto.pl
lub messenger